

Plantversterkers: sterker dan de chemische opponent?

Telers kunnen er gedurende het groeiseizoen voor kiezen om, naast curatieve bestrijding, de planten preventief weerbaarder te maken tegen ziekten en plagen. Plantversterkers zouden hiervoor een oplossing kunnen bieden. Het aanbod hiervan is echter dynamisch en overweldigend te noemen. Om telers bij deze keuze te ondersteunen, is er een onderzoek uitgevoerd naar het aanbod van plantversterkende middelen. Dit onderzoek heeft de afgelopen maanden plaatsgevonden in opdracht van Cultus Agro Advies en werd uitgevoerd door een student bedrijfskunde & agribusiness van de HAS Hogeschool.

Auteur: Hein Verpaalen (HAS Hogescholen) en Dirand van Wijk (Cultus)

De vaak intensieve teeltplanning in de boomkwekerij heeft zijn effect op de bodemgesteldheid. Er is immers beperkte ruimte tussen teeltseizoenen in. Binnen deze korte periode van teeltwisseling is het aantal ideale momenten voor grondbewerking beperkt, rekening houdend met weersinvloeden. Door het intensieve gebruik van de grond nemen de biodiversiteit en het organische stofgehalte van de bodem af. De planten ondergaan de gevolgen hiervan: ze worden aantoonbaar gevoeliger voor ziekten en plagen. Wet- en regelgeving beïnvloedt fabrikanten. In de boomteeltsector komt de traditionele teeltwijze steeds meer onder druk te staan. De Nederlandse wetgever focust op milieubelasting; er worden minder chemische middelen toegelaten dan voorheen en het bestaande middelenpakket slinkt dankzij de steeds strenger

wordende wet- en regelgeving voor chemische toepassingen.

Hoewel er duidelijke regelgeving is opgesteld voor meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen, verkeert de middelengroep 'plantversterkers' nog in het grijze gebied tussen deze twee groepen in. Fabrikanten profiteren van de laagdrempelige toetreding tot deze markt; voor een nieuw plantversterkend middel is immers geen (dure) toelating vereist. Nieuwe middelen die een plantversterkend effect beloven, schieten als het ware als paddenstoelen uit de grond. Omdat er geen toelating, GEP-onderzoek enzovoort vereist is, is de fabrikant tevreden met een kleinschalige proef naar de werking en het effect van het nieuwe middel. Onafhankelijk onderzoek (GEP) naar de deugdelijkheid van het nieuwe middel wordt

door de achterlopende regelgeving als het ware buitenspel gezet. Fabrikanten gaan met 'veelbelovende' plantversterkende middelen de boer op naar toeleveranciers en telers. De kans is aanwezig dat het veelbelovende effect van het middel slechts een toevalstreffer was in het kleinschalige onderzoek.

Het kaf van het koren scheiden

Bij de literatuurstudie is een inventarisatie gemaakt van de aanwezige plantversterkende middelen in zowel de boomteelt, de tuinbouw als de akkerbouwsector. Het aanbod van middelen met een plantversterkend effect bleek enorm. Deze middelen zijn opgesomd en vervolgens gegroepeerd. Er zijn overeenkomsten waargenomen tussen de verschillende samenstellingen van producten en de beloofde effecten. Zodoende

zijn de middelen op inhoud en dus werkingspectrum gegroepeerd. Er zijn criteria verzameld uit de praktijk waaraan een plantversterker zou moeten voldoen, en er is inzicht verkregen in de middelen die zich in de tussentijd al praktisch bewezen hadden. Middelen met potentie en middelen met steun vanuit de praktijk zijn aan Cultus aanbevolen voor het vervolgonderzoek naar plantversterkers.

Kosten/baten

Dat preventief toepassen van natuurlijke plantversterkers beter is voor het milieu, weet iedere teler in feite wel. Maar om hem echt over te halen om te kiezen voor plantversterkers, moet deze toepassing kostenbesparend zijn.

De middelen kaliumfosfiet en Bio Imune van Pure zijn als beste uit het onderzoek naar voren gekomen en worden daarom meegenomen in de kostenvergelijking. Er zijn enkele situaties uitgewerkt voor de bestrijding van echte en valse meeldauw in rozenaailingen, zowel onder gemiddelde omstandigheden als onder een verhoogde druk. Hieruit blijkt dat de middelen wel degelijk voordeliger zijn; de kostenbesparing varieert van 20% tot wel 52% bij de gecombineerde bestrijding van echte en valse meeldauw in rozenaailingen. De grote uitschieters zitten in de bestrijding van valse meeldauw. Het aantal bespuitingen (lees: arbeids-/loonkosten) daalt en de prijzen van de plantversterkende middelen zijn een stuk lager.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat bepaalde plant-

versterkende middelen toekomst kunnen hebben in de boomkwekerijsector. Na een eerste inventarisatie zijn er middelen gevonden die op korte termijn toepasbaar zijn. In het dynamische aanbod dient echter wel het kaf van het koren te worden gescheiden. Er zullen voortdurend nieuwe middelen worden aangeboden, en achterhaalde middelen zullen net zo snel weer verdwijnen als ze verschenen op de markt. Aangetoond is dat enkele plantversterkers kunnen worden ingezet als alternatief voor chemische bestrijding van valse meeldauw in rozenaailingen. Daarnaast worden middelen met potentie meegenomen in het vervolgonderzoek van Cultus, zodat ook van deze middelen de werking in de praktijk getoetst kan worden.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/artikel.asp?id=23-4629

Hein Verpaalen

Dirand van Wijk